

Περιεχόμενα

Πρόλογος	11
Συνοπτικό Βιογραφικό Γεωργίου Π. Λάββα	13
Γεώργιος Λάββας. Ο ερευνητής, ο δάσκαλος, ο φίλος Νίκος Θ. Χολέβας	23
Επιστημονική εργογραφία του Γεωργίου Π. Λάββα. Η διαλεκτική του «έλλογου» και του «άλογου» στοιχείου ως δημιουργική δράση Μάνος Μικελάκης	25

A' ΜΕΡΟΣ

Ιστορία – Θεωρία & Κριτική της Αρχιτεκτονικής και της Πολεοδομίας

Ut Architectura Poesis.	
Για την αρχιτεκτονική ως διαχείριση του χρόνου όσο και του χώρου, την κριτική και τη διδασκαλία της Πέτρος Μαρτινίδης	45
Πανίερος ναός Αναστάσεως Ιεροσολύμων. Τα παρεκκλήσια της Αγίας Ελένης και της Εύρεσης του Τιμίου Σταυρού	
Σαπφώ Ταμπάκη	53
Ο σχεδιασμός νέων πόλεων στον ύστερο Μεσαί- ωνα και οι απαρχές της ευρωπαϊκής πολεοδομίας Αλέκα Καραδήμου - Γερόλυμπου	69
Τα χαμάμ στην Ελλάδα: τύποι και εξέλιξή τους Αιμιλία Στεφανίδου	85
Ο πύργος του Μάμτζου στην Τσαριτσάνη Πάνος Τσολάκης - Αργύρης Π. Πετρονώτης ...	111
Οι Μαΐστορες του Παναγίου Τάφου, 1809-1810 Αργύρης Π. Πετρονώτης	119
Η κατασκευή της ελληνικής πόλης κατά τον 19 ^ο αιώνα	
Κική Καυκούλα	133
Η αρχή της αμφισβήτησης της κυριαρχίας του ιστορικισμού στην Ελλάδα. Συμβολή στη μελέτη της αθηναϊκής αρχιτεκτονικής της δεκαετίας του 1910	
Εμμανουήλ Β. Μαρμαράς	147
Η πόλη του Βόλου και η κοινωνική του ζωή στο πρώτο μισό του 20 ^{ού} αιώνα, μέσα από την ιστο- ρία ορισμένων εβραϊκών οικογενειών του Γεώργιος Σαρηγιάννης	167
Η κληρονομιά της βιομηχανίας στην ελληνική πόλη των αρχών του 20 ^{ού} αιώνα: όψεις και ιδιομορφίες στη σύνδεση του αστικού και του βιομηχανικού φαινομένου Βίλμα Χαστάογλου	187
Το τρίπτυχο ειδικοτήτων του Ernest Hébrard μέσα από τη δράση του στη Θεσσαλονίκη Γεώργιος Βελένης	197
Ένα μοναδικό διατηρητέο κτίριο σχεδιασμένο για καφενείο στις αρχές του 20 ^{ού} αιώνα στη Θεσσαλονίκη. Ιστορία – Μορφή – Τυπολογία – Κατασκευή Μιχαήλ Ε. Νομικός – Μαρία Δούση	211
Η διεθνής έκθεση του 1942 στη Ρώμη (EUR) και η αρχιτεκτονική της Αυτοκρατορικής Πλατείας Αντρέας Γιακουμακάτος	223

Το πολεοδομικό και αρχιτεκτονικό “όραμα” των νότιων προαστίων της Αθήνας μέσα από τον αθηναϊκό Τύπο της περιόδου 1954-1974
Μιχάλης Λεφαντζής 245

Η ελληνική αρχιτεκτονική στις αντίρροπες δεκαετίες του 1960 και 1990
Ελένη Φεσσά-Εμμανουήλ 251

Το νέο κτιριακό συγκρότημα του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων
Θεοδόσιος Μητρόπουλος 267

Γεωμετρική και αρχιτεκτονική τεκμηρίωση του Πανίερου Ναού της Αναστάσεως στα Ιεροσόλυμα
Διονύσιος-Δήμητρος Μπαλοδήμος 291

Αρχιτεκτονική και μνήμη.
Για μια “ουμανιστική αρχιτεκτονική”
Μαρία Καμπούρη-Βαμβούκου 295

B' ΜΕΡΟΣ

Αρχαιολογία – Ιστορία της Τέχνης – Διαχείριση της Κληρονομιάς

A concave conical roof on the square grave monument I at the Hellenistic site of Messene
Juko Ito 307

Το ξυλόγλυπτο βημόθυρο του ναού του Αγίου Δημητρίου στα Παλατίσια (Βεργίνα)
Χρυσάνθη Μαυροπούλου-Τσιούμη 311

Αναζητώντας τους Χιώτες μαρμαράδες στη Χίο
Αλεξάνδρα Γουλάκη-Βουτυρά,
Γιώργος Καραδέδος 317

Οι ελληνικές εκκλησίες στην Ουκρανία (16^{ος} - αρχές 20^{ού} αιώνα)
Μάγια Ταταρίνοβα 333

Η Θεσσαλία του Αγίνορα Αστεριάδη
Αικατερίνη Πλαναγιωτουνάκου-Πλατσούμα 339

Τα Μουσεία του Πανεπιστημίου Αθηνών και η δυναμική τους στη σύγχρονη πολιτιστική βιομηχανία
Μαρίνα Καραβασίλη 347

Το παρελθόν, δρόμος επικοινωνίας για το μέλλον.
Η μουσειολογική προσέγγιση του παρελθόντος μέσα σ' ένα σύγχρονο Μουσείο
Ευτυχία Κουρκούτιδη-Νικολαΐδου 357

Αναπτυξιακά έργα και πολιτιστική κληρονομιά.
Η περίπτωση των έργων εκτροπής του Αχελώου Ντόρα Κόνσολα 365

Γ' ΜΕΡΟΣ

Πολιτισμός – Επικοινωνία

Η έννοια του ψυχολογικού χρόνου στη σκέψη του Μ. Βασιλείου

Δημήτριος Γ. Τσάμης 377

Δύο εποχές σε μια τρίτη
Μιχάλης Μεϊμάρης 385

Η ποιητική του «φυλακισμένου χώρου»
Γιάννης Πανούσης 395

Το «φθαρτό» και το «άφθαρτο». Ορισμένες παρατηρήσεις για τη μουσική ερμηνεία
Γιώργος Μανιάτης 417

Σύγχρονη ιστορία και μέσα μαζικής επικοινωνίας
Κωνσταντίνος Λούλος 425

Το έργο και ο παιδευτικός ρόλος της ταινιοθήκης της Ελλάδος: ο ρόλος των αρχείων τον 21^ο αι.
και η μετάβαση στο ψηφιακό περιβάλλον
Μαρία Κομνηνού 435

Όνειρα εκτός σχεδίου:
η Αθήνα μέσα από την τέχνη
Πέπη Ρηγοπούλου 439

Από το παρελθόν στο μέλλον:
αναπαλαίωση ή ανανέωση της κληρονομιάς;
Μυρτώ Ρήγου 445

Ο πολιτισμός των «Σημειώσεων ενός Αθηναίου» της «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ» (1950-1955)
Μαρία Πλαναγοπούλου 451